

*Sygn. akt VI GC 581/15*

## WYROK

### W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 listopada 2015 roku

Sąd Rejonowy w Rybniku, Wydział VI Gospodarczy

w składzie Przewodniczący SSR Andrzej Makówka

Protokolant Elżbieta Łach

po rozpoznaniu w dniu 27 października 2015 roku w Rybniku

na rozprawie

sprawy z powództwa M. R.

przeciwko pozwanemu J. P.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 70.000 zł (siedemdziesiąt tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od 15 lipca 2013 roku;

2. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 6.117 zł (sześć tysięcy sto siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

sędzia

Sygn. akt VI GC 581/15

## UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 15 lipca 2013 r. powódka M. R. wniosła o zasądzenie od pozwanego kwoty 70.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu oraz kosztów procesu. Podała, że pozwany, mąż pozwanej i inne osoby zawarli umowę spółki cywilnej. Pozwany zajmował się prowadzeniem bieżącej działalności spółki cywilnej. W 2010 r. działalność pozwanego polegająca między innymi na zaciąganiu zobowiązań w kwotach przekraczających zakres zwykłego zarządu bez zgody pozostałych wspólników, doprowadziła spółkę do niewypłacalności. W celu zabezpieczenia wierzytelności przeciwko spółce powódka poręczyła weksel wystawiony przez wspólników i ustanowiła na swojej nieruchomości hipotekę. Do chwili złożenia pozwu powódka spłaciła zobowiązania wspólników spółki cywilnej, powstałe z winy pozwanego w kwocie 70.000 zł.

Nakazem zapłaty z dnia 8 sierpnia 2013 r. Sąd Rejonowy w Jastrzębiu - Zdroju uwzględnił żądanie pozwu.

W sprzeciwie pozwany wniosł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu. Zarzucił braku legitymacji procesowej biernej po stronie pozwanego z uwagi na uchybienie przez powódkę przepisom o współuczestnictwie procesowym koniecznym. Zarzucił również brak legitymacji czynnej po stronie powódki, podnosząc, iż powódka nie wykazała, że jako dłużnik rzeczowy spełniła świadczenie mające powstać w związku z zawartą przez wspólników spółki cywilnej umową z (...) S.A. w P.. Zarzucił również niewykazanie przez powódkę zawinionego zachowania po stronie pozwanego, mającej wynikać z tego szkody i związku przyczynowego między tym zachowaniem a szkodą.

Postanowieniem z dnia 7 stycznia 2014 r. Sąd Rejonowy w Jastrzębiu - Zdroju przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w Rybniku.

Wyrokiem z dnia 21 października 2015 r. powództwo oddalono i zasądzono od powódki na rzecz pozwanego koszty postępowania. Sąd I instancji uznał brak podstaw do przyjęcia współuczestnictwa koniecznego po stronie współników i w konsekwencji istnienie legitymacji procesowej pozwanego. Stwierdził przedwczesność powództwa ustalając, że wystąpienie z nim powinno być poprzedzone rozwiązaniem spółki cywilnej.

Wskutek apelacji powódki, wyrok Sądu I instancji został uchylony, a sprawa przekazana do ponownego rozpoznania. Sąd odwoławczy podzielił pogląd o istnieniu legitymacji procesowej pozwanego. Wskazał, że powódka nie jest współnikiem spółki cywilnej. Posiada zatem uprawnienie do występowania z roszczeniem przeciwko współnikowi tej spółki do czasu jej rozwiązania.

### **Sąd ustalił:**

Pozwany J. P., L. P., N. G. (1) i mąż powódki W. R. (1) zawarli w dniu 3 listopada 2009 r. umowę spółki cywilnej pod firmą: Firma Handlowa (...) s.c. P. J., P. L., G. N., R. W. z siedzibą w J. (dalej spółka cywilna).

Dowód: protokół Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 18 maja 2011 r. sygn. X GC 215/10 k. 10-15, zeznania świadków N. G. (2) k.138v-139, W. R. (1) k. 139, L. P. k. 139v

Powódka jest żoną W. R. (1), z którym pozostaje w rozdzielności majątkowej od dnia 27 czerwca 2008 r.

Dowód: umowa majątkowa małżeńska k. 126-128

W dniu 12 stycznia 2010 r. współnicy spółki cywilnej zawarli umowę ramową o współpracy z (...) S.A. w P.. Na poczet zabezpieczenia roszczeń umownych współnicy spółki cywilnej w dniu 12 stycznia 2010 r. wystawili weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową. Dodatkowym zabezpieczeniem były poręczenia na wekslu członków rodzin współników i hipoteki ustanowione na ich nieruchomościach. Powódka podpisała się jako poręczyciel na wekslu i wyraziła zgodę na ustanowienie na nieruchomości, stanowiącej jej odrębną własność, opisanej w KW nr (...) hipoteki umownej kaucyjnej na rzecz (...) S.A. w P. do kwoty 100.000 zł. Prawo to zostało ustanowione aktem notarialnym z dnia 18 stycznia 2010 r., Rep. A nr (...)i wpisane w księdze wieczystej KW nr (...).

Dowód: umowa o współpracy handlowej k. 31-51, treść księgi wieczystej KW nr (...) k. 17-30, kserokopia weksla k. 33 akt Sądu Okręgowego w Katowicach I C 779/10, zeznania świadków N. G. (2) k.138v-139, W. R. (1) k. 139, L. P. k. 139v

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 22 listopada 2010 r., sygn. akt I Nc 355/10 Sąd Okręgowy w Katowicach zasądził od pozwanych J. P., L. P., N. G. (2), W. R. (1), M. R., A. P. solidarnie na rzecz (...) S.A. w P. kwotę 382,103.04 zł z ustawowymi odsetkami z dnia 26 października 2010 r. oraz kwotę 11.994 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Pozwana wniosła zarzuty od ww. nakazu zapłaty. Wyrokiem z dnia 25 lutego 2011 r., sygn. akt I C 779/10 Sąd Okręgowy w Katowicach utrzymał w mocy nakaz zapłaty w całości.

Dowód: nakaz zapłaty z 22 listopada 2010 r. sygn. I Nc 355/10 k. 16, k. 28, 108 akt Sądu Okręgowego w Katowicach I C 779/10

Po uzyskaniu tytułu wykonawczego (...) S.A. w P. wszczęła postępowanie egzekucyjne przeciwko powódce, składając wniosek do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Jastrzębiu-Zdroju A. H..

Dowód: wezwanie k. 58, zawiadomienie o wszczęciu egzekucji k. 59

W dniu 9 sierpnia 2012 r. powódka z mężem W. R. (2) jako dłużnicy zawarli z (...) S.A. w P. jako wierzycielem porozumienie w przedmiocie spłaty na rzecz (...) S.A. w P. zadłużenia współników spółki cywilnej do kwoty 70.000 zł.

Dowód: porozumienie k. 90-92

Powódka spłaciła objęte porozumieniem zadłużenie w kwocie 70.000 zł.

Dowód: potwierdzenia przelewu k. 53-57

Po spłacie przez powódkę całej należności objętej porozumieniem, (...) S.A. w P. pismem z dnia 15 lutego 2013 r. wyraziła zgodę na wykreślenie hipoteki kaucyjnej do kwoty 100.000 zł wraz z odsetkami z księgi wieczystej nieruchomości powódki KW nr (...)

Dowód: zgoda na wykreślenie z hipoteki k. 52

### **Sąd zważył:**

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości, jednakże z innej przyczyny niż powołana przez powódkę. Sąd prowadzący postępowanie nie jest związany wskazaniem strony powodowej co do podstawy prawnej dochodzonego roszczenia. Sąd nie może pominąć jedynie przytoczonej podstawy faktycznej powództwa (art. 187 k.p.c. w zw. art. 321 § 1 k.p.c.). Przepisy prawa materialnego określone przez stronę powodową jako podłoże żądania pozwu, nie wiążą sądu i mogą być pominięte przy wydawaniu orzeczenia. Konstrukcja podstawy prawnej rozstrzygnięcia należy bowiem do Sądu, ponieważ to Sąd stosuje prawo materialne.

Powódka inicjując proces błędnie wywodziła swoje roszczenie z przepisów art. 366 i 376 k.c. w zw. z art. 867 i 875 k.c., podczas gdy z okoliczności wskazanych w uzasadnieniu pozwu, jak i poczynionych ustaleń faktycznych wynika, że podstawą roszczenia pozwu jest art. 518 § 1 pkt 1 k.c., który stanowi, że osoba trzecia, która spłaca wierzyciela, nabywa spłaconą wierzytelność do wysokości dokonanej zapłaty jeżeli płaci cudzy dług, za który jest odpowiedzialna osobiście albo pewnymi przedmiotami majątkowymi.

Z ustaleń faktycznych wynikało, że powódka poręczyła wekslowo jak i rzeczowo poprzez ustanowienie hipoteki na należącej do niej nieruchomości zobowiązanie zaciągnięte przez współników spółki cywilnej. Następnie powódka spłaciła to zobowiązanie do wysokości kwoty należności głównej żądanej pozwem tj. 70.000 zł. Za zobowiązanie spółki cywilnej solidarnie odpowiadał także pozwany jako współnik tej spółki.

Spłata długu przez powódkę skutkowała zatem wstąpieniem przez powódkę do wysokości wskazanej kwoty w prawa wierzyciela przeciwko wszystkim współnikom spółki cywilnej jako dłużnikom solidarnym, w tym również przeciwko pozwanemu. Zgodnie bowiem z art. 518 § 1 pkt 1 k.c. spłata długu przez poręczyciela powoduje wystąpienie poręczyciela w prawa zaspokojonego wierzyciela. Podmiot dokonujący spłaty nabywa wierzytelność do wysokości dokonanej zapłaty. Mieści się w tym również roszczenie o zaległe odsetki, gdyż wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa. Konstrukcja wstąpienia ex lege poręczyciela w miejsce zaspokojonego wierzyciela zapewnia poręczycielowi taką samą sytuację prawną w stosunku do dłużnika głównego, jaką miał pierwotny wierzyciel.

W tej sytuacji powódka jako wierzyciel współników spółki zgodnie z art. 366 § 1 k.c. miała zatem pełną swobodę co do wyboru dłużnika, przeciwko któremu skieruje roszczenie o zapłatę.

Wobec powyższego na mocy art. 518 § 1 pkt 1 k.c. w zw. z art. 509 § 2 k.c. powództwo w całości uwzględniono.

O odsetkach ustawowych orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c., zasądzając je zgodnie z żądaniem pozwu od daty wniesienia pozwu.

O kosztach postępowania postanowiono na podstawie art. 98 § 1, 3 i 4 k.p.c. Powódka wygrała proces w całości, a w konsekwencji, pozwany został zobowiązany do zwrotu powódce kosztów procesu w łącznej wysokości 6.117 zł, na które złożyły się: opłata od pozwu w kwocie 3.500 zł, wynagrodzenie pełnomocnika powódki w kwocie 3.600 zł oraz 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

sędzia